

Styrkene i Storbritannia under krigen kjempet!

Dagbl. 28.12.77

I sin anmeldelse/omtale av major, cand. philol. Svein Blindheims bok «Nordmenn under Hitlers fane», foretar Hans Fredrik Dahl en sammenligning mellom frontkjemperne og styrkene i Storbritannia under krigen. Han sier bl. a. at de styrker talte like mange mann (ca. 15 000), men at det var den forskjell at frontkjemperne kjempet, mens styrkene i Storbritannia for det meste bare trent og ventet.

De faktiske forhold var:

Fronkjempene:

Ca. 15 000 meldte seg, ca. 7000 kom i kamp og ca 1000 falt. Det gir en tapsprosent på ca. 14 %.

Av oberstløytnant Eystein Fjærli

Styrkene i Storbritannia:	
Antall 1/6 1944	12 100
Antall 1/5 1945	13 900
Antall i kamp	7700
Antall falne	1106

Tapsprosent ca. 14.

Men dertil må sies litt om de tap styrkene i Storbritannia tilføyde motparten:

Den Kongelige norske Marine hadde 102 skip i kamp, tapte 20, men senket/skadet 59 tyske krigsfartøyer, 38 tyske handelskip og 54 uidentifiserte fartøyer. Flyvåpnene tapte ca. 100 fly og skjøt ned/skadet 446 tyske fly + 18 ubåter og en masse tyske stridsvogner, lastebiler, lokomotiver osv.

Hæren, som Regjeringen Nygaardsvold ville spare mest mulig for en evt. krig i Norge, talte 1/5-45 3900 mann. Før den tid hadde ca. 900 mann vært i strid, med et tap av 178 mann falne. Hvilke tap disse avdelinger tilføyde motparten, er vanskelig å si, men i alle fall tok «Commondeers»-kompaniet (100) på Walcheron flere hundre tyskere til fange. (Før Pedro bløffet den tyske general til å overgi alle sine styrker!)

DAGBLADET.
utklipp side 1.

110153

Styrkene i Storbritannia og deres tap

Av Harry Lindstrøm

3.1.78.

Herr redaktør
I Deres avis for i dag, finner jeg et innlegg av oberstløytnant Eystein Fjærli som knytter seg til Hans Fredrik Dahls sammenlikning mellom nordmenn som var østfrontsoldater under Hitlers fane og styrkene i Storbritannia.

I artikkelen blir det opplyst at det i Storbritannia tjenestegjorde pr. 1.5. 1945 — 13.900 mann. I boken «Norges krig 1940—45» er det oppgitt 15.421 mann uten at det er oppgitt når dette tall var virkelig.

Utelatt hos oberstløytnant Eystein Fjærli er soldatene i Handelsmarinen. Det var her tale om soldater enten de var fra marinen eller ikke. Deres tap i tiden 1940—1943 i det minste var enorme, og den krig de fikk stifte bekjentskap med var langt verre enn noen krig på øst- eller vestfronten. Blant tapene er ikke medtatt alle de som mistet livet på veien til Storbritannia.

De ble enten drept av naturlige årsaker eller så omkom de ved angrep fra tyske fly og marine, på Nordsjøen. Det burde ha vært undersøkt og forsøkt besvart hva grunnen kan ha vært til at 15 000 ungdommer melder seg til krigstjeneste og ca. 7000 av dem kommer i krigstjeneste. Var de ikke godtatt 8000 kjent tjenestedyktige eller var de kommet så sent med at de ikke ble godtatt av den grunn? Det siste kan neppe ha vært tilfelle, idet Tyskland i krigens siste fase brukte soldater i aldersgruppen 14—16 år uten noen form for rekruttjeneste.

SKANDALE

Jeg er en av dem som så frem til at major Blindheim skulle komme med sin bok. Det er en skandale av verste slag at ikke en soldat fra øst eller vest er blitt bemålt å fortelle fra sine kriger ved oppbyggingen av den norske hær. Hva er det egentlig man her har vært redd for?

Oberstløytnant Eystein Fjærli skriver til slutt i sin artikkel at hæren av regjeringen Nygaardsvold ble holdt tilbake i Skottland for å spare den til et eventuelt oppgjør i Norge med okkupanten. Det kan være en av grunnene, en annen grunn var at denne regjering sikkert regnet med at Hjemmefrontens ledelse skulle finne på noe. I Storbritannia hadde man den oppfatning at det var en koloss, riktignok på leirføtter. Det var beklagelig at man ikke fikk dette oppgjør.

UNNSKYLDT

Når det gjelder historikeren Hans Fredrik Dahl, må man ha ham unnskyldt. Hans oppgave er ikke å legge frem fakta om styrkene i Storbritannia. Selv tjenestegjorde jeg i en avdeling som «tråkket gresset» i Skottland i mange år inntil avdelingen ble sendt til Russland og derfra gikk ferden gjennom Finland til Finnmark.

Under Hitlers og andres faner

Av Andreas Nilsson

Oberstløytnant Eystein Fjærli hadde i Dagbladet i juni 1977 en tallsammenlikning mellom norske frivillige i de britiske styrker og i Waffen SS under den annen verdenskrig, (eller Krigen — den med stor K) og har 28.11.77 gjentatt noen av tallene. Foranledningen var først et intervju med Svein Blindheim om boka hans «Nordmenn under Hitlers fane» og nå en omtale av boka av Hans Fredrik Dahl.

Fjærli's tall virker forvirrende og er usikre. Mer interessant er det å sammenlikne enhet mot enhet i infanteri-innsats.

Fjærli nevner begge ganger «Commandokompaniet» og en kan da bruke dette og første kompani i «Regimentet» fordi en her har ganske sikre tall.

Commandokompaniet — No. 5 (Norwegian) Troop, No.10 Inter-Allied Commando — ble oppsatt høsten 1942 og var i kamp på Walcheren fra 1.11 til 8.11.44 og på Kapelche Veer i Maas 14.1.45. Det ble her avløst og trukket ut. Det hadde 102 stridende, det falt 9, ble såret 29, uskadd 64. (Fjærli's tall fra Walcheren plus tilgang 15 og tap 16 i januar 1945)

1./SS-Pz.Gren.Rgt. 23 Norge ble oppsatt våren 1943, var i en mindre innsats på Balkan og var så i kamp fra 14.1.44 ved Leningrad til 11.2.44 foran Narva. De som ennå var i hovedkamplinjen, 10 mann, og de midlertidig fraværende ble da overført til andre enheter hvor de fortsatte. Kompaniliste datert 17.1.44 har 118 navn, derav 76 norske. Det falt 58, ble såret 37, uskadd 1 stridende og 5 kontor/kjøkkenpersonell, usikre 17 (såret/skadet og antatt overlevd, men ikke bekreftet).

Dette er da såvidt mulig bekreftede rene tall, uten kommentar.

NR 5 6.11-78

under krigen

Min avdeling fikk stifte bekjentskap med nordmenn i tysk uniform. Under tiden med «tråkking av gresset» i Skottland deltok avdelingen i manøver som ingen norsk hæravdeling noen gang til da eller nå har vært i nærheten av. Treningen i Skottland var for mange en tid på 4—5 år. En ting har soldatene fra øst- og vestfront felles når det gjelder nordmenn. De får ikke krigspensjon for skader de har fått påført seg i krigen.